

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Všeobecné zásady hodnotenia žiadostí o udelenie licencie

Žiadosti o udelenie licencie
vo všeobecnosti

BANKENTOEZICHT

September 2017

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

1	Predslov	3
2	Právny rámec	4
2.1	Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM	4
2.2	CRD IV a vnútroštátne právo	4
2.3	Technické predpisy EBA	5
2.4	Pravidlá, postupy a procesy SSM	5
3	Základné zásady udeľovania licencií	6
3.1	Vstupná kontrola	6
3.2	Otvorená a úplná komunikácia	6
3.3	Harmonizácia	6
3.4	Individuálne posudzovanie a úmernosť	7
4	Rozsah žiadosti o licenciu	8
4.1	Základné činnosti	8
4.2	Okolnosti vedúce k požadovaniu licencie	11
4.3	Dodatočné aktivity regulované vnútroštátnym právom	14
5	Posudzovanie žiadostí o udelenie licencie	15
5.1	Kapitál	15
5.2	Plán činnosti	15
5.3	Hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti riadiaceho orgánu	16
5.4	Hodnotenie priamych a nepriamych akcionárov	17
6	Procesné aspekty	19
6.1	Platné časové lehoty	19
6.2	Dodatočné ustanovenia pripojené k rozhodnutiu	23
6.3	Náležitý postup	24
7	Odňatie a zánik platnosti licencie	26

1 Predslov

Udeľovanie licencií úverovým inštitúciám má z hľadiska verejnej regulácie a dohľadu nad európskym finančným systémom zásadný význam. Základným predpokladom dôvery verejnosti vo finančný systém je vedomie, že banky môžu byť prevádzkované len subjektmi, ktoré majú na takúto činnosť licenciu. Systém udeľovania licencií zabezpečuje, že na trh môžu vstúpiť len kvalitné banky, vďaka čomu je možné presadzovať uplatňovanie optimálnych postupov.

V súvislosti s udeľovaním licencií by zároveň nemalo dochádzať k obmedzovaniu konkurencie, finančných inovácií či technologického pokroku. Po získaní licencie môžu úverové inštitúcie v EÚ v zásade vykonávať široký okruh činností. Udeľovanie licencií tak podporuje rovnaké podmienky v rámci celej EÚ a znižuje riziko obchádzania bankovej regulácie a dohľadu zo strany jednotlivých subjektov.

Európska centrálna banka (ECB) má od 4. novembra 2014 výlučnú právomoc udeľovať povolenia všetkým úverovým inštitúciám usadeným v členských štátoch, ktoré sa zúčastňujú na jednotnom mechanizme dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM). Túto právomoc vykonáva v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

Tieto všeobecné zásady sa vzťahujú na všetky žiadosti o udelenie licencie úverovej inštitúcie v zmysle nariadenia o kapitálových požiadavkách¹ (Capital Requirements Regulation – CRR), okrem iného aj na povolenia na začatie činnosti úverovej inštitúcie, žiadosti finančno-technologických spoločností, povolenia v prípade fúzií alebo akvizícií, žiadosti preklenovacích bánk a rozšírenie licencií. Jedným z hlavných cieľov týchto všeobecných zásad je poskytnúť základné informácie o kritériách a postupoch hodnotenia v súvislosti so zriadením úverovej inštitúcie v rámci SSM v záujme zvýšenia informovanosti a transparentnosti.

Pravidlá, postupy a procesy uvedené v týchto všeobecných zásadách sa môžu priebežne meniť. Tieto všeobecné zásady nie sú právne záväzné. Majú slúžiť ako praktická pomôcka, ktorá sa bude pravidelne aktualizovať na základe najnovších poznatkov z praxe.²

Tieto všeobecné zásady sa v maximálnej možnej miere riadia terminológiou použitou v smernici o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD IV)³ a v technických predpisoch Európskeho orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) týkajúcich sa udeľovania licencií.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

² V súčasnosti sa pripravujú zásady hodnotenia kapitálu (5.1) a zásady hodnotenia plánu činnosti (5.2), ktoré budú predmetom samostatných neskorších konzultácií.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

2 Právny rámec

2.1 Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM

V súlade s článkom 4 ods. 1 písm. a) nariadenia o SSM⁴ má ECB výhradnú právomoc udeľovať povolenia na začatie činnosti úverovej inštitúcie. Článok 6 ods. 4 a článok 14 stanovujú, že táto právomoc platí v prípade významných inštitúcií pod priamym dohľadom ECB i v prípade menej významných inštitúcií pod priamym dohľadom príslušných vnútroštátnych orgánov.

Právomoci v oblasti udeľovania povolení bližšie rozoberá nariadenie o rámci SSM⁵ (v článkoch 73 až 79), pričom sa zameriava na jednotlivé úlohy príslušných vnútroštátnych orgánov a ECB v procese hodnotenia.⁶

V rámci plnenia úlohy vstupnej kontroly môže ECB využiť všetky právomoci, ktoré jej boli zverené nariadením o SSM. Môže napríklad zbierať informácie a k rozhodnutiam o udelení povolenia dopĺňať podmienky, povinnosti a odporúčania.

Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) a článku 14 ods. 5 nariadenia o SSM má tiež ECB právomoc odoberať povolenia v prípadoch stanovených v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch alebo právnych predpisoch EÚ.

2.2 CRD IV a vnútroštátne právo

Článok 4 ods. 3 nariadenia o SSM stanovuje, že ECB by mala pri plnení svojich úloh v oblasti dohľadu uplatňovať všetky príslušné právne predpisy EÚ, a v prípade smerníc aj vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto smernice transponujú. Požiadavky týkajúce sa povolení sú stanovené najmä v článkoch 8 a 10 až 14 smernice CRD IV. Tieto články pritom predstavujú minimálne harmonizačné ustanovenia a vnútroštátne právne predpisy môžu stanoviť aj dodatočné požiadavky. Pri prijímaní rozhodnutí o udeľovaní povolení v rámci SSM teda ECB uplatňuje požiadavky týkajúce sa povolení stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa transponujú relevantné ustanovenia smernice CRD IV, ako aj prípadné vnútroštátne právne špecifiká. To môže viesť k rozdielom v posudzovaní žiadostí o udelenie licencie v rôznych členských štátoch.

⁴ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁵ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci SSM) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1).

⁶ Podrobnejšie informácie sú v časti 6 – Procesné aspekty.

2.3 Technické predpisy EBA

ECB uplatňuje všetky príslušné právne akty EÚ prijaté Európskou komisiou na základe návrhov, ktoré vypracoval EBA, predovšetkým regulačných technických predpisov týkajúcich sa informácií, ktoré musí žiadateľ poskytnúť príslušným orgánom pri predkladaní žiadosti o povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie, a vykonávacích technických predpisov týkajúcich sa formulárov na predkladanie týchto informácií.⁷ Popri ucelenom zozname informácií, ktoré je potrebné predložiť v rámci žiadosti o udelenie povolenia, tieto technické predpisy obsahujú formulár žiadosti o licenciu, ako aj príslušné postupy predkladania informácií a súvisiace požiadavky.

2.4 Pravidlá, postupy a procesy SSM

Výrazom „orgány dohľadu“ sa v tomto dokumente označujú príslušné vnútroštátne orgány i ECB.

Orgány dohľadu musia pri posudzovaní žiadostí o licenciu uplatňovať príslušné regulačné požiadavky. Na zabezpečenie konzistentného postupu je potrebné objasniť výklad týchto požiadaviek a vypracovať jednotné postupy a procesy dohľadu.

Na tento účel ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vypracovala pravidlá týkajúce sa hodnotenia žiadostí o udelenie povolenia, ako aj príslušné postupy a procesy dohľadu, ktoré podrobnejšie vysvetľujú spôsob, akým ECB v jednotlivých prípadoch uplatňuje smernicu CRD IV, predpisy EBA a vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa transponuje smernica CRD IV.

Tieto pravidlá sa stanovujú bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo či technické predpisy EBA, ktoré majú pred týmito pravidlami prednosť. Príslušné vnútroštátne orgány sa zaviazali v maximálnom možnom rozsahu vykladať a tvoriť vnútroštátne právo v súlade s týmito pravidlami.

Všeobecné zásady vychádzajú z pravidiel, ktoré schválila Rada pre dohľad do polovice septembra 2017. Do konca roka 2017 budú doplnené o pravidlá hodnotenia kapitálu a plánu činnosti. Následne sa budú prehodnocovať na základe aktuálneho vývoja v udeľovaní povolení v SSM v praxi, regulačného vývoja na medzinárodnej a európskej úrovni a nových spôsobov výkladu smernice CRD IV, ktoré určuje napríklad Súdny dvor Európskej únie.

⁷ Záverečná správa o návrhu regulačných technických predpisov podľa článku 8 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a návrhu vykonávacích technických predpisov podľa článku 8 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ (EBA/RTS/2017/08 a EBA/ITS/2017/05).

3 Základné zásady udeľovania licencií

3.1 Vstupná kontrola

Z pohľadu prudenciálneho dohľadu by mal systém udeľovania licencií zabezpečovať, aby inštitúcie, ktoré by neboli dostatočne bezpečné a odolné, alebo ktoré by mohli ohroziť stabilitu finančného systému, vôbec nemohli získať prístup na bankový trh. ECB pri udeľovaní povolení bankám plní funkciu vstupnej kontroly. Jej úlohou je zabezpečovať, aby na bankový trh vstupovali len kvalitné subjekty, ktoré spĺňajú požiadavky vyplývajúce z vnútroštátnych právnych predpisov a práva EÚ. Pri posudzovaní žiadostí sa preto zameriava na úroveň kapitálu žiadateľov, ich plán činnosti, organizačnú štruktúru a vhodnosť ich riadiacich pracovníkov a relevantných akcionárov.

Tieto všeobecné zásady nepresadzujú žiadny konkrétny obchodný model bánk.

3.2 Otvorená a úplná komunikácia

Podanie žiadosti o licenciu predstavuje začiatok (prípadne významnú zmenu) životného cyklu úverovej inštitúcie a tým aj komunikácie medzi inštitúciou a orgánom dohľadu. V záujme prijímania fundovaných rozhodnutí orgány dohľadu od jednotlivých žiadateľov očakávajú dôkladnú a kompletnú prípravu žiadostí a otvorenosť a pohotovosť pri poskytovaní informácií. Požadované informácie vychádzajú z regulačných technických predpisov a vykonávacích technických predpisov EBA týkajúcich sa informácií potrebných na udelenie povolenia úverovej inštitúcii.

Pri vydávaní povolení môže dochádzať k oneskoreniam, a to najčastejšie vtedy, ak žiadateľ poskytne neúplné informácie alebo neposkytne všetky dodatočne vyžiadané informácie. Orgány dohľadu počas celého procesu so žiadateľom pravidelne komunikujú.

3.3 Harmonizácia

Počas prvých troch rokov európskeho bankového dohľadu sa ukázalo, že pokiaľ ide o výklad rámca udeľovania licencií a jeho uplatňovanie pri posudzovaní žiadostí o udelenie licencie, medzi jednotlivými členskými štátmi existujú rozdiely.

V záujme harmonizácie tieto všeobecné zásady podrobnejšie vysvetľujú pravidlá, postupy a procesy, ktoré ECB uplatňuje pri posudzovaní žiadostí o udelenie licencie.

Tieto všeobecné zásady sa vzťahujú na žiadosti o nové povolenie alebo o rozšírenie povolenia. Nemajú teda za následok opätovné posúdenie už udelených platných

povolení. Plnenie príslušných požiadaviek zo strany autorizovaných úverových inštitúcií sa monitoruje v rámci priebežného dohľadu.

3.4 Individuálne posudzovanie a úmernosť

Pri každej žiadosti o udelenie licencie sa berú do úvahy všetky relevantné okolnosti. Zároveň sa uplatňuje zásada úmernosti s cieľom zohľadniť povahu, rozsah a zložitosť činností žiadateľa a výsledné riziko.

Požadované informácie sa v súlade s platnými právnymi predpismi prispôsobujú povahe žiadosti. V prípade žiadostí spojených s novými, precedentnými alebo vysoko komplexnými činnosťami sa vyžaduje viac informácií než v prípade žiadostí o výkon jednoduchých alebo bežných činností. K žiadosti o licenciu podanej v nadväznosti na internú reštrukturalizáciu v záujme zjednodušenia skupinovej štruktúry by sa napríklad malo pristupovať inak ako k žiadosti podanej v súvislosti s fúziou dvoch nezávislých úverových inštitúcií s rozdielnymi obchodnými modelmi, či k žiadosti v prípade nového podniku.

4 Rozsah žiadosti o licenciu

Rozsah intervencie ECB v rámci licenčného procesu má tri hlavné rozmery:

- overiť, či subjekt v dostatočnej miere vykonáva základné činnosti, ktoré musí vykonávať, aby ho bolo možné považovať za úverovú inštitúciu v zmysle nariadenia CRR,
- udeliť povolenie na činnosť úverovej inštitúcie pri vzniku subjektu, ako aj upraviť obsah platnej licencie, napr. pokiaľ ide o rozsah povolených bankových činností,
- schváliť všetky regulované činnosti, ktoré si v súlade platnými právnymi predpismi vyžadujú povolenie na činnosť úverovej inštitúcie, bez ohľadu na to, či vychádzajú z práva EÚ alebo z vnútroštátneho práva, pokiaľ podporujú funkciu prudenciálneho dohľadu.

Orgán dohľadu musí osobitne posúdiť každú situáciu a transakciu, ktorá môže mať vplyv na to, či subjekt potrebuje povolenie na činnosť úverovej inštitúcie, s cieľom overiť, či sa vyžaduje povolenie, a nie iná forma schválenia orgánom dohľadu.

V nasledujúcich častiach sú tieto rozmery intervencie ECB vysvetlené podrobnejšie.

4.1 Základné činnosti

Definícia „úverovej inštitúcie“ v nariadení CRR

„Úverová inštitúcia“ je v nariadení CRR vymedzená ako „spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov od verejnosti a poskytovanie úverov na vlastný účet“ (článok 4 ods. 1 bod 1).

ECB uplatňuje voľnejší výklad definície CRR. To znamená, že licencie nevydáva len úverovým inštitúciám s tradičnejším obchodným modelom, ale aj subjektom, ktoré sú odrazom neustáleho vývoja úlohy bánk v spoločnosti, najmä ak sa snažia využívať moderné finančné technológie. Povolenie na činnosť úverovej inštitúcie však môže subjekt získať len za predpokladu splnenia oboch zložiek definície: i) prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov a ii) poskytovanie úverov.

Ak výkon týchto dvoch základných druhov bankovej činnosti nie je jednoznačný, ECB posúdi príslušné dôvody a vykoná **cielenú analýzu**. Osobitne sa bude prihliadať na subjekty, ktoré síce nevykonávajú obidva druhy činností, no napriek tomu sa na ne v ich členskom štáte vzťahuje povinnosť získania licencie, napríklad depozitári subjektov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov a alternatívne investičné fondy.

- Formálny súlad s jednotlivými zložkami definície úverovej inštitúcie sa vo všeobecnosti nepovažuje za dostačujúci na to, aby subjekt mohol získať povolenie na činnosť úverovej inštitúcie. Na získanie nároku na vydanie povolenia na činnosť úverovej inštitúcie musí žiadateľ **v dostatočnej miere rozvíjať obe činnosti** uvedené v definícii (prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov a poskytovanie úverov). V prípadoch, keď existuje alebo pravdepodobne existuje len formálny súlad s obidvoma zložkami definície, sa budú podrobnejšie posudzovať možné **dodatočné dôvody** žiadosti⁸.
- ECB overuje, či je celkový prudenciálny rámec pre úverové inštitúcie na účely zamýšľaných činností tým **najvhodnejším a najprimeranejším rámcom**. Na určité špecializované finančné činnosti, napríklad vydávanie elektronických peňazí a elektronické platobné služby, sa vzťahuje samostatný, primeranejší regulačný režim.
- Aby bolo žiadateľa možné považovať za „úverovú inštitúciu“, musí rozvíjať oba druhy činností – prijímanie vkladov alebo iných návratných peňažných prostriedkov a poskytovanie úverov. Napriek tomu možno počas fázy rozbehu činností (napr. počas prvých 12 mesiacov od začatia činnosti) akceptovať určitý stupeň flexibility.

Ak žiadateľ po začatí podnikania neplánuje okamžite vykonávať niektorú z činností stanovených v definícii, príslušný orgán posúdi, či táto skutočnosť môže mať vplyv na životaschopnosť podnikateľského plánu.

Nedostatočné úrokové výnosy z úverovej činnosti budú mať napríklad vplyv na úrokové náklady v rámci depozitnej činnosti. Orgány dohľadu v takom prípade posúdia, či je príslušný obchodný model udržateľný, pričom budú brať do úvahy predpokladané trvanie zavádzania chýbajúcej činnosti.

Ak sa v podnikateľskom pláne subjektu po skončení počiatkovej fázy nepočíta s pravidelným poskytovaním úverov na vlastný účet, príslušný orgán posúdi, či preň nie je vhodnejší iný regulačný režim.

Pokyny k pojmom použitým v definícii

Nariadenie CRR ani smernica CRD IV nevymedzujú jednotlivé pojmy, ktoré spolu tvoria definíciu úverovej inštitúcie. Hoci pri definovaní niektorých pojmov (napr. pojmu „spoločnosť“) v praxi málokedy vznikajú pochybnosti, iné pojmy v dôsledku chýbajúcich definícií viedli v rôznych členských štátoch EÚ k rozdielnemu výkladu toho, ktoré inštitúcie sa klasifikujú ako úverové inštitúcie v zmysle CRR. V záujme zvýšenia harmonizácie uvádzame k týmto základným pojmom nasledujúce pokyny (bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo).

⁸ Pri posudzovaní sa budú zohľadňovať prípadné vnútroštátne právne špecifiká.

Vklady a iné návratné peňažné prostriedky

Jedným z hlavných cieľov harmonizovaného prudenciálneho dohľadu je adekvátna ochrana vkladateľov, investorov a spotrebiteľov. V tomto smere sa dohľad vzťahuje na všetky inštitúcie, ktorých predmetom podnikania je prijímanie návratných prostriedkov od verejnosti, či už v podobe vkladov alebo iných nástrojov, ako sú priebežné emisie dlhopisov a iných porovnateľných cenných papierov. Návratné prostriedky vrátane vkladov tak môžu zahŕňať dlhodobé sporiace účty, bežné účty, sporiace účty bez výpovednej lehoty, prostriedky na investičných účtoch alebo iné návratné nástroje. Podľa voľného výkladu Súdneho dvora pojem „iné návratné peňažné prostriedky“ označuje nielen finančné nástroje, ktorých základnou vlastnosťou je návratnosť, ale aj nástroje, ktoré túto vlastnosť síce nemajú, no vzťahuje sa na ne zmluvný záväzok vrátenia zaplatených prostriedkov.⁹

Ten istý voľný výklad sa vzťahuje aj na pojem „vklady“, ktorý je v smernici EÚ o systémoch ochrany vkladov definovaný ako „kreditný zostatok, ktorý vznikne z peňažných prostriedkov ponechaných na účte alebo z dočasných stavov vyplývajúcich z bežných bankových transakcií a ktorého vyplatenie [v rovnakej nominálnej hodnote] sa od úverovej inštitúcie vyžaduje v zmysle platných zákonných a zmluvných podmienok vrátane termínovaného vkladu a sporiaceho vkladu“.¹⁰

Prostriedky získané v súvislosti s poskytovaním špecifických služieb, okrem iného napríklad platobných služieb alebo vydávania elektronických peňazí, sú z pôsobnosti smernice CRD IV a/alebo nariadenia CRR výslovne vyňaté.¹¹

Verejnosť

Bez toho, aby boli dotknuté platné definície pojmu „verejnosť“ vo vnútroštátnych právnych predpisoch, sa s pojmom „verejnosť“ v kontexte prudenciálneho dohľadu spája prvok ochrany fyzických alebo právnických osôb, ktoré zverujú peňažné prostriedky subjektom nepodliehajúcim dohľadu, ktorých finančný stav nebol potvrdený. Špecifické skupiny, pri ktorých sa vychádza z toho, že takúto ochranu nepotrebujú, preto môžu byť z pojmu „verejnosť“ vylúčené. Ide napríklad o osoby, ktoré majú so spoločnosťou, ktorej zverujú svoje peniaze, (osobný) vzťah a vedia preto posúdiť jej finančný stav, alebo o profesionálne trhové subjekty s dostatočnou úrovňou odborných skúseností a prostriedkov na vykonanie vlastnej previerky protistrany.

⁹ Súdny dvor Európskej únie, 11. február 1999, vec C-366/97.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov, v podobe, v akej bola implementovaná do vnútroštátneho práva.

¹¹ Článok 18 ods. 3 PSD2 (smernice Európskeho parlamentu a Rady 2015/2366/EÚ z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35)) a článok 6 ods. 3 EMD (smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 10.10.2009, s. 7)).

Poskytovanie úverov na vlastný účet

Úverová inštitúcia musí úvery poskytovať „na vlastný účet“. Úverová inštitúcia je preto veriteľom, zatiaľ čo úvery, ktoré poskytuje, sa stávajú jej aktívami. Medzi rôzne druhy úverov patria okrem iného úvery uvedené v rámci druhého typu činnosti v prílohe 1 smernice CRD IV, tzn. spotrebiteľské úvery, hypotekárne úvery, faktoring a financovanie komerčných transakcií. V zmysle definície CRR možno za úver označiť aj prečerpanie účtu.

4.2 Okolnosti vedúce k požadovaniu licencie

Nové licencie

Subjekty sa môžu rozhodnúť podať príslušnému vnútroštátnemu orgánu žiadosť o novú licenciu z rôznych dôvodov. To, či sa vyžaduje dočasná alebo trvalá licencia, nemá na podanie žiadosti žiadny vplyv. Licencie sa však vo všeobecnosti vydávajú na neobmedzenú dobu.

- Novú licenciu potrebuje každý **subjekt, ktorý sa chce stať úverovou inštitúciou**, tzn. začať prijímať vklady alebo iné splatné peňažné prostriedky a poskytovať úvery. Môže ísť o novovytvorený subjekt alebo existujúci subjekt, ktorý už jednu z dvoch požadovaných činností vykonával a má záujem začať vykonávať aj druhú. Môže tiež ísť o regulovanú finančnú inštitúciu, ktorá chce rozšíriť podnikanie a ponúkať kompletne bankové služby.
- Nová licencia sa môže vyžadovať aj v prípade **fúzie dvoch alebo viacerých úverových inštitúcií, ktoré vytvoria nový subjekt, pričom činnosti zlúčených úverových inštitúcií zostanú zachované**. Licenciu potrebuje každý nový subjekt, ktorý zastrešuje regulované činnosti.

Existencia takéhoto nového subjektu môže byť obmedzená len na určitú dobu, napríklad dobu trvania fúzie, keď je potrebné činnosti úverovej inštitúcie pred zlúčením do finálneho subjektu preniesť do nového, dočasného subjektu. Bez ohľadu na dočasnú existenciu aj takýto nový subjekt musí mať licenciu.

Výnimkou sú dočasné úverové inštitúcie, do ktorých boli činnosti prenesené len na krátke obdobie potrebné na vykonanie právnych transakcií súvisiacich s fúziou. Pri rozhodovaní o udelení takejto výnimky orgány dohľadu zohľadňujú špecifické okolnosti a riziká spojené s uskutočnením transakcie. Od subjektov, ktoré majú o udelenie výnimky záujem, sa pre prípad oneskorenia prenosu činností vyžaduje zavedenie kontrolných mechanizmov. Od orgánu dohľadu je navyše potrebné získať aj všetky ďalšie povolenia týkajúce sa samotnej fúzie.

- **Preklenovacia banka** je dočasná úverová inštitúcia vytvorená výhradne na prevzatie aktív a pasív inej, zvyčajne platobne neschopnej úverovej inštitúcie s cieľom zachovať kritické funkcie, zatiaľ čo prebieha predaj alebo odpis aktív.

Hoci sú preklenovacie banky dočasnými bankami, sú to úverové inštitúcie, ktoré musia získať rozhodnutie o udelení licencie od ECB.

V záujme účinného riešenia krízovej situácie banky musí zriadenie preklenovacej banky často prebehnúť rýchlo. Vzhľadom na urgentnosť situácie a krátke termíny možno preklenovacím bankám v riadne odôvodnených prípadoch výnimočne udeliť povolenie a umožniť im začať vykonávať činnosť aj bez toho, aby spĺňali požiadavky CRD IV. Tento typ výnimky by však mal byť časovo obmedzený.

V závislosti od konkrétnej situácie prebieha povoľovacie konanie v prípade preklenovacích bánk v spolupráci s ďalšími orgánmi, predovšetkým s Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií alebo s vnútroštátnymi orgánmi pre riešenie krízových situácií. V prípade potreby sa na konaní môžu zúčastňovať aj ďalšie orgány.

Zmeny licencií

Subjekty podávajú žiadosti o zmenu licencie z rôznych dôvodov. Môže ísť napríklad o nasledujúce prípady.

- Niektoré členské štáty neudeľujú „univerzálne“ bankové licencie, tzn. licencie, ktoré žiadateľovi povoľujú výkon všetkých činností uvedených v prílohe I smernice CRD IV, prípadne nad jej rámec, ak to umožňuje vnútroštátne právo. V takom prípade môže subjekt, ak má záujem vykonávať ďalšie regulované činnosti, napríklad investičné služby, správu portfólií, úschovu nástrojov alebo správčovské služby atď., podať žiadosť o rozšírenie rozsahu pôvodnej licencie.

Príloha I smernice CRD IV

ZOZNAM ČINNOSTÍ, NA KTORÉ SA VZŤAHUJE VZÁJOMNÉ UZNÁVANIE

1. Prijímanie vkladov a iných návratných zdrojov.
2. Poskytovanie úverov okrem iného vrátane: spotrebiteľských úverov, úverových dohôd týkajúcich sa nehnuteľného majetku, faktoringu, s regresom a bez regresu, financovania obchodných transakcií (vrátane forfeitingu).
3. Finančný lízing.
4. Platobné služby v zmysle článku 4 ods. 3 smernice 2007/64/ES.
5. Vydávanie a správa iných platobných prostriedkov (napr. cestovných šekov a bankových zmeniek), pokiaľ takéto činnosti nepatria do bodu 4.
6. Záruky a záväzky.
7. Obchodovanie na vlastný účet alebo účet klientov niektorým z týchto spôsobov:
 - a) nástrojmi peňažného trhu (šeky, zmenky, vkladové listy atď.);

- b) devízami;
 - c) finančnými termínovými obchodmi (futures) a opciami;
 - d) kurzovými a úrokovými nástrojmi;
 - e) prevoditeľnými cennými papiermi.
8. Účasť na emisiách cenných papierov a poskytovanie s tým spojených služieb.
 9. Poradenstvo podnikom v otázkach kapitálovej štruktúry, odvetvovej stratégie a podobne a poradenstvo a služby v otázkach zlúčenia a splynutia a kúpy podnikov.
 10. Sprostredkovanie na peňažnom trhu.
 11. Správa portfólia a poradenstvo.
 12. Úschova a správa cenných papierov.
 13. Úverové referenčné služby.
 14. Služby súvisiace s bezpečnostnými schránkami (safe custody).
 15. Vydávanie elektronických peňazí.

Služby a činnosti uvedené v prílohe I oddiele A a B smernice 2004/39/ES v súvislosti s finančnými nástrojmi uvedenými v prílohe I oddiele C uvedenej smernice podliehajú vzájomnému uznávaniu v súlade s touto smernicou.

- Inštitúcia sa môže rozhodnúť vykonávať počas svojej existencie rôzne činnosti. Ak vnútroštátne právo vyžaduje, že v dôsledku **zmeny činnosti** je potrebné prijať licenčné rozhodnutie, do konania musí byť zapojená ECB, ktorá rozhodnutie prijme. Ak sa však na novú činnosť vzťahuje už pôvodná licencia, žiadosť o jej zmenu by sa nemala vyžadovať.
- Zmeniť sa môže aj právna forma subjektu. Ak si **zmena právnej formy** podľa vnútroštátneho práva vyžaduje licenčné rozhodnutie, alebo ak v dôsledku zmeny právnej formy dôjde k zmene prudenciálneho režimu inštitúcie, do konania musí byť zapojená ECB, ktorá prijme príslušné rozhodnutie. Ak vnútroštátne právo v prípade zmeny právnej formy licenčné rozhodnutie nevyžaduje, môžu sa vyžadovať iné typy dohľadových povolení, napríklad v súvislosti s úpravou zakladacích dokumentov (stanov) úverovej inštitúcie.
- V prípade **fúzie** sa môže vyžadovať rozhodnutie ECB o rozšírení licencie, najmä ak sa licencie jednotlivých subjektov nevzťahujú na rovnaké činnosti. Subjekt, ktorý preberá regulované činnosti dovtedy vykonávané ostatnými účastníkmi fúzie, potrebuje povolenie na kompletný okruh činností. Ak už subjekt platnú bankovú licenciu má, môže sa vyžadovať jej rozšírenie. Zároveň

je nutné získať všetky ďalšie dohľadové povolenia súvisiace so samotnou fúziou

Vzhľadom na výhradnú právomoc ECB udeľovať povolenia v rámci SSM by sa licencie nemali prenášať na nové subjekty, aj keď to umožňuje vnútroštátne právo.

Žiadosti o zmenu licencie je vo všeobecnosti možné posudzovať úmernejším spôsobom než žiadosti o novú licenciu. Príklady sú uvedené v časti 5.

4.3 Dodatočné aktivity regulované vnútroštátnym právom

Súvisiace informácie sú aj na internetovej stránke bankového dohľadu ECB:

[list z 31. marca 2017](#) týkajúci sa rozhodnutia Rady pre dohľad z novembra 2016 o „vnútroštátnych právomociach“ (len v angličtine).

Činnosti regulované vnútroštátnym právom môžu presahovať rámec činností uvedených v prílohe I smernice CRD IV. Preto vo všetkých prípadoch, keď vnútroštátne právo od úverovej inštitúcie pred začatím výkonu finančnej činnosti vyžaduje získanie povolenia, musí prijať licenčné rozhodnutie ECB, hoci daná činnosť nie je súčasťou zoznamu uvedeného v prílohe I smernice CRD IV. Potvrďuje to aj článok 78 ods. 5 nariadenia o rámci SSM, podľa ktorého „rozhodnutie o vydaní povolenia obsahuje činnosti žiadateľa ako úverovej inštitúcie v zmysle príslušného vnútroštátneho práva (...)“.

ECB udeľuje povolenia na činnosti regulované výlučne vnútroštátnym právom, pokiaľ podporujú funkciu prudenciálneho dohľadu v súlade s právom EÚ.

5 Posudzovanie žiadostí o udelenie licencie

Ďalšie informácie:

- technické predpisy EBA
- plán činnosti: článok 10 CRD IV
- vlastné zdroje: článok 12 CRD IV
- vhodnosť riadiacich pracovníkov: článok 91 CRD IV
- vhodnosť akcionárov: článok 14 CRD IV

Orgány dohľadu posudzujú informácie predložené žiadateľom o novú licenciu alebo o zmenu existujúcej licencie na základe súboru kritérií vychádzajúcich z práva EÚ a z vnútroštátneho práva, a to spôsobom zodpovedajúcim požadovanej licencií. Súčasťou hodnotenia sú napríklad nasledujúce oblasti:

- všeobecná prezentácia žiadateľa a jeho histórie vrátane relevantných súvislostí a odôvodnenia žiadosti o licenciu,
- plán činnosti vrátane zamýšľaných činností, obchodného modelu a súvisiaceho rizikového profilu,
- organizačná štruktúra žiadateľa vrátane organizácie IT a požiadaviek týkajúcich sa externého zabezpečovania činností,
- finančné informácie vrátane predpokladanej súvahy, projekcií výkazu ziskov a strát a informácií o primeranosti interného kapitálu a likvidity,
- vhodnosť akcionárov,
- vhodnosť členov riadiaceho orgánu, osôb zastávajúcich kľúčové funkcie a členov dozorného orgánu.

V nasledujúcich častiach sú podrobnejšie vysvetlené príslušné hodnotiace kritériá.

5.1 Kapitál

[Všeobecné zásady týkajúce sa určovania a hodnotenia požadovanej úrovne kapitálu v prípade bánk s novou udelenou licenciou budú k tomuto dokumentu pripojené neskôr po dokončení samostatnej verejnej konzultácie.]

5.2 Plán činnosti

[Všeobecné zásady týkajúce sa hodnotenia požadovaného plánu činnosti v prípade bánk s novou udelenou licenciou budú k tomuto dokumentu pripojené neskôr po dokončení samostatnej verejnej konzultácie.]

5.3 Hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti riadiaceho orgánu

V prípade členov riadiaceho orgánu žiadateľa je potrebné uskutočniť posúdenie súladu s požiadavkami týkajúcimi sa odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti („vhodnosti“). Týka sa to všetkých členov riadiaceho orgánu, či už v jeho výkonnej alebo dozornej funkcii. V zásade už samotné rozhodnutie o udelení povolenia obsahuje posúdenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti všetkých členov riadiaceho orgánu.

Na rozdiel od hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti v rámci priebežného výkonu dohľadu uskutočňuje ECB hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti perspektívnych členov riadiaceho orgánu v rámci povoľovacieho konania v prípade významných i menej významných inštitúcií.

Po prijatí rozhodnutia o udelení novej licencie však vymenovanie nových členov alebo prípadné zmeny zloženia riadiaceho orgánu nemajú vplyv na udelenú licenciu, ani si nevyžadujú novú licenciu.

Kritériá hodnotenia vhodnosti osôb vymenovaných do riadiaceho orgánu v rámci licenčného konania sú rovnaké ako kritériá používané v rámci bežného postupu.

Keďže na proces hodnotenia sa vzťahuje zásada úmernosti, je možné ho prispôsobiť podľa predpokladaného systémového významu a projektovaného rizikového profilu žiadateľa. Nasledujúce body vysvetľujú spôsob uplatnenia zásady úmernosti:

- Hodnotenie dobrého mena vymenovaných osôb/uchádzačov bude prebiehať rovnako v prípade všetkých žiadateľov, bez ohľadu na to, či bude subjekt v budúcnosti významným alebo menej významným subjektom; zásada úmernosti sa neuplatňuje.
- Úverové inštitúcie, ktoré žiadajú o rozšírenie licencie, už licenciu majú a v závislosti od ich významu nad nimi vykonáva dohľad buď ECB alebo príslušný vnútroštátny orgán. Hodnotiť sa preto budú len noví členovia riadiaceho orgánu vymenovaní v súvislosti s rozšírením činnosti.

Ak rozšírenie činnosti predstavuje významnú zmenu obchodného modelu subjektu alebo zložitosti či rozsahu poskytovaných služieb a produktov, v záujme zachovania kolektívnej vhodnosti riadiaceho orgánu je možné v rámci rozšírenia licencie uskutočniť posúdenie riadiaceho orgánu ako celku.

V prípade existujúcich členov riadiaceho orgánu sa v rámci povoľovacieho konania pri rozširovaní licencie opakované hodnotenie spravidla nevykonáva. Ak sa však počas hodnotenia zistia nové skutočnosti, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť členov riadiaceho orgánu, príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB môžu zväziť vykonanie samostatného, kompletného hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti.

Podrobnejšie informácie sú v dokumente ECB [Všeobecné zásady hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti](#).

- V prípade **preklenovacích bánk** by sa pri hodnotení vymenovaných osôb mal uplatňovať bežný postup hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti. Od uplatnenia požiadaviek na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť je možné upustiť len vtedy, ak je zriadenie preklenovacej banky mimoriadne naliehavé. V takom prípade môže príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB uskutočniť neformálne predbežné hodnotenie členov riadiaceho orgánu, ktorých vymenoval príslušný orgán pre riešenie krízových situácií.

5.4 Hodnotenie priamych a nepriamych akcionárov

Pojmom „akcionári“ sa v tomto dokumente označujú „akcionári a spoločníci“ uvádzaní v článku 14 smernice CRD IV.

Ak podiel akcionárov žiadateľa na základnom imaní alebo hlasovacích právach subjektu prevyšuje 10 %, alebo ak majú akcionári významný vplyv na riadenie subjektu, ako súčasť povoľovacieho konania sa budú uplatňovať kritériá kvalifikovanej účasti. V prípade viacerých menších akcionárov bez kvalifikovanej účasti sa bude hodnotenie týkať 20 najväčších akcionárov.¹²

V prípade existujúcich akcionárov sa v rámci licenčného konania pri rozširovaní licencie opakované hodnotenie spravidla nevykonáva. Ak sa však počas hodnotenia zistia nové skutočnosti, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na vhodnosť kvalifikovaných akcionárov, príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB môžu zväžiť vykonanie samostatného hodnotenia akcionárov.

Kvalifikované účasti

Na hodnotenie akcionárov v rámci povoľovacieho konania sa používajú rovnaké kritériá ako v prípade hodnotenia nadobúdateľa kvalifikovanej účasti v existujúcej úverovej inštitúcii. Ide o nasledujúce kritériá:

- dobré meno akcionára,
- dobrý finančný stav akcionára,
- absencia pochybností v súvislosti s praním špinavých peňazí alebo financovaním terorizmu.

Súčasťou celkového povoľovacieho hodnotenia sú okrem toho aj ďalšie dve kritériá, ktoré sa zároveň používajú pri hodnotení nadobudnutia kvalifikovanej účasti. Ide o:

- dobré meno, znalosti, zručnosti a skúsenosti vrcholového manažmentu, ktorý bude riadiť činnosť úverovej inštitúcie (odsek 5.3),
- projektovaný súlad inštitúcie žiadajúcej o licenciu s prudenciálnymi požiadavkami (odsek 5.1).

¹² Záverečná správa o návrhu regulačných technických predpisov podľa článku 8 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ a návrhu vykonávacích technických predpisov podľa článku 8 ods. 3 smernice 2013/36/EÚ (EBA/RTS/2017/08 a EBA/ITS/2017/05).

Aj keď hodnotenie v tomto prípade prebieha rovnako ako pri schvaľovaní nadobudnutia kvalifikovanej účasti, nevydáva sa žiadne rozhodnutie týkajúce sa kvalifikovanej účasti (pokiaľ nie je stanovené inak vo vnútroštátnom práve, ktorým sa transponuje smernica CRD IV). Výsledok hodnotenia akcionárov je tak v zásade zakomponovaný do rozhodnutia o udelení povolenia.

Preklenovacie banky sú v úplnom alebo čiastočnom vlastníctve jedného alebo viacerých verejných orgánov zodpovedných za riešenie krízovej situácie. Keď sa orgán zodpovedný za riešenie krízových situácií (vrátane fondu na riešenie krízových situácií, resp. pridruženého subjektu) stane akcionárom preklenovacej banky, považuje sa za nadobúdateľa a preto by mal podliehať hodnoteniu v súvislosti s nadobudnutím kvalifikovanej účasti. V súlade so zásadou úmernosti a na základe individuálneho posúdenia orgánom dohľadu je však možné vykonať zjednodušené hodnotenie.

Cielené hodnotenie 20 najväčších akcionárov

Podrobnejšie informácie sú v regulačných technických predpisoch EBA, ktoré sa majú onedlho začať vykonávať.

Ak subjekt nemá akcionárov s kvalifikovanou účasťou, hodnotenie sa týka 20 najväčších akcionárov. Ak má subjekt menej ako 20 akcionárov, hodnotenie sa týka všetkých akcionárov.

Informačné požiadavky v prípade 20 akcionárov zahrnutých do cieleného hodnotenia zohľadňujú predpisy EBA, ale aj zásadu úmernosti, veľkosť účasti a úlohu akcionárov.

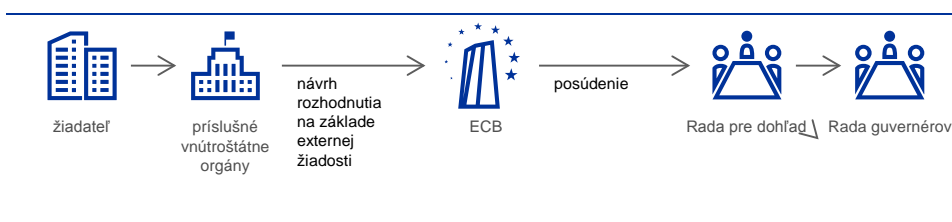
Určenie 20 najväčších akcionárov, ktorí majú byť zahrnutí do cieleného hodnotenia, nemusí byť jednoznačné, ak má viacero akcionárov v subjekte rovnakú účasť. V takom prípade v zásade platí, že do hodnotenia budú zahrnutí všetci akcionári s rovnakou najnižšou hraničnou účasťou.

6 Procesné aspekty

Postup udeľovania alebo rozširovania bankových licencií v eurozóne je jedným z tzv. „spoločných postupov“. ECB a vnútroštátne orgány dohľadu spolupracujú v rôznych fázach týchto spoločných postupov, pričom vstupným bodom pre všetky žiadosti je vnútroštátny orgán dohľadu krajiny, kde banka sídli/bude sídliť, bez ohľadu na to, či spĺňa kritériá významnosti. Vnútroštátne orgány dohľadu a ECB počas celého konania úzko spolupracujú. V prípade všetkých dohliadaných úverových inštitúcií je výsledkom tohto konania prijatie rozhodnutia ECB.

Obrázok 1

Postup udeľovania povolení

6.1 Platné časové lehoty

Článok 15 smernice CRD IV stanovuje maximálnu lehotu spracovania žiadosti o udelenie licencie (12 mesiacov). Jednotlivé členské štáty však smernicu do svojho vnútroštátneho práva transponovali rôznymi spôsobmi, preto platné právne predpisy v jednotlivých krajinách stanovujú rozdielne časové lehoty. Lehota spracovania žiadosti o udelenie licencie tak v jednotlivých členských štátoch nemusí začať plynúť rovnako. V niektorých členských štátoch lehota začína plynúť vtedy, keď príslušný vnútroštátny orgán žiadosť prijme, a to aj v prípade prijatia neúplnej žiadosti.¹³ V iných členských štátoch lehota začína plynúť, až keď sa žiadosť považuje za úplnú.¹⁴ Medzi jednotlivými členskými štátmi sú rozdiely, aj pokiaľ ide o zásady pozastavenia plynutia časovej lehoty spracovania žiadostí.

V rámci týchto obmedzení a s prihliadnutím na potrebu flexibility sa uplatňuje nasledujúci harmonizovaný trojfázový postup.

Proces spracovania žiadosti o udelenie licencie prebieha v troch hlavných fázach:

- fáza pred podaním žiadosti,
- fáza posudzovania žiadosti,
- začiatok výkonu dohľadu.

Fáza pred podaním žiadosti

Pred formálnym predložením žiadosti o udelenie licencie vo všeobecnosti medzi orgánmi dohľadu a žiadateľom prebiehajú diskusie, ktorých cieľom je i) vysvetliť

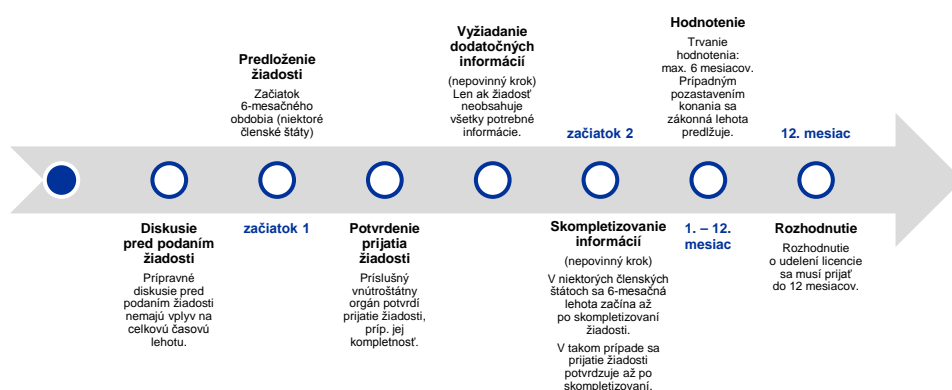
¹³ Obrázok 2 a 3: „začiatok 1“.

¹⁴ Obrázok 2 a 3: „začiatok 2“.

priebeh konania a požiadavky na predloženie potrebných informácií, ii) určiť, či je licencia úverovej inštitúcie pre subjekt vhodným druhom povolenia, iii) posúdiť aktuálnu prezentáciu plánov súvisiacich s licenciou a iv) uviesť potenciálne predbežné výhrady z prudenciálneho hľadiska. Tento postup sa dôrazne odporúča v záujme plynulého procesu.

Obrázok 2

Časový horizont, fáza pred podaním žiadosti

Zo strany orgánov dohľadu sa tejto fáze venujú odborníci, ktorí sú oboznámení s procesom povoľovacieho konania a s príslušnými hodnotiacimi kritériami. Pokiaľ ide o žiadateľa, je dôležité, aby sa na počiatočných diskusiách zúčastnili kompetentné osoby, tzn. vyššie postavení pracovníci s potrebnými rozhodovacími právomocami, ako aj osoby, ktoré majú dostatočné prevádzkové znalosti a vedia poskytnúť podrobné vysvetlenia.

Prípadná spätná väzba poskytnutá orgánmi dohľadu počas tejto fázy nemá vplyv na výsledok fázy posudzovania žiadosti ani na následné rozhodnutie ECB.

Počas fázy pred podaním žiadosti má žiadateľ možnosť prehodnotiť rozsah a časový horizont projektu. Následne sa môže rozhodnúť, či chce proces pozastaviť či prerušiť, alebo postúpiť do ďalšej fázy a príslušnému vnútroštátnemu orgánu predložiť formálnu žiadosť.

Fáza posudzovania žiadosti

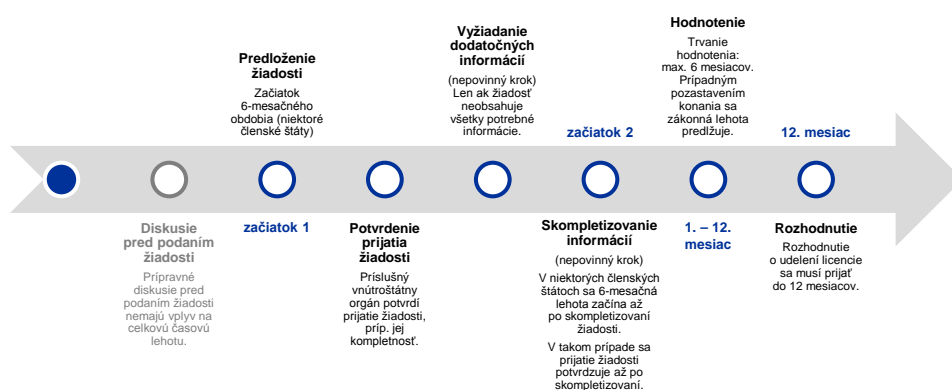
Vstupným bodom je vždy príslušný vnútroštátny orgán, keďže je potrebné zohľadniť vnútroštátne právne predpisy. Akonáhle začne v súlade s platným vnútroštátnym právom plynúť formálna lehota na prijatie rozhodnutia, príslušný vnútroštátny orgán

potvrdí prijatie žiadosti a v súlade s riadnym administratívnym postupom a platným vnútroštátnym právom žiadateľa informuje o príslušných termínoch.

Orgány dohľadu žiadateľa spravidla pozývajú na pravidelné stretnutia s cieľom poskytnúť mu potrebné usmernenia týkajúce sa procesu hodnotenia a podrobne prediskutovať predložené informácie.

Obrázok 3

Časový horizont, fáza posudzovania žiadosti

Kedykoľvek v priebehu hodnotenia si príslušný vnútroštátny orgán a ECB môžu podľa potreby od žiadateľa vyžiadať dodatočné informácie. Počas posudzovania žiadosti sa často ukáže, že na pochopenie a analýzu žiadosti sú potrebné doplňujúce informácie.

V závislosti od platného vnútroštátneho práva môže v dôsledku vyžiadania doplňujúcich informácií dôjsť k pozastaveniu konania a posunutiu zákonom stanovenej časovej lehoty spracovania žiadosti. Celý proces od potvrdenia prijatia žiadosti príslušným vnútroštátnym orgánom by však nemal trvať dlhšie ako 12 mesiacov, a to vrátane prípadných období pozastavenia konania.

Žiadateľ môžu svoju žiadosť kedykoľvek odvolať, napríklad ak dospeje k záveru, že požiadavky na udelenie licencie nedokáže splniť. V takom prípade žiadateľ informuje príslušný vnútroštátny orgán. V ostatných prípadoch príslušný vnútroštátny orgán buď rozhodne o odmietnutí žiadosti, alebo predloží ECB návrh na udelenie povolenia (o čom najskôr informuje žiadateľa), ktorá nakoniec rozhodne o udelení povolenia, resp. zamietnutí žiadosti.

Príklad: priebeh spracovania typickej žiadosti o udelenie licencie

- Skupina A sa rozhodne vytvoriť novú dcérsku spoločnosť – banku X.

- Skupina A sa obráti na príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom bude banka X zriadená. Medzi príslušným vnútroštátnym orgánom a skupinou A prebehne viacero prípravných stretnutí (prípadne aj za účasti ECB), na ktorých skupina A získa potrebné informácie o priebehu konania a o požadovaných informáciách, ktoré má k žiadosti priložiť.
- Skupina A predloží príslušnému vnútroštátnemu orgánu formálnu žiadosť o udelenie povolenia na činnosť úverovej inštitúcie pre banku X.
- Predložením žiadosti začína plynúť časová lehota na jej spracovanie (v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu, v ktorom bude banka X zriadená).
- Príslušný vnútroštátny orgán pošle skupine A potvrdenie prijatia žiadosti a oficiálneho začatia jej posudzovania, pričom ju zároveň informuje o príslušnej zákonnej lehote spracovania žiadosti.
- Počas fázy posudzovania žiadosti príslušný vnútroštátny orgán spolu s ECB zistia, že k žiadosti neboli pripojené niektoré zásadné informácie. Príslušný vnútroštátny orgán následne žiadateľovi pošle oficiálnu žiadosť o doplnenie chýbajúcich informácií.
- V dôsledku vyžiadania doplňujúcich informácií dôjde k pozastaveniu procesu i plynutia zákonnej časovej lehoty.
- Akonáhle skupina A požadované informácie predloží, proces sa znova naštartuje a zákonná časová lehota sa predĺži o príslušný počet dní, počas ktorých bolo konanie pozastavené.
- Orgány dohľadu si v rámci procesu vyžadujú doplňujúce informácie viackrát (pričom zároveň vždy dochádza k pozastaveniu konania).
- Príslušný vnútroštátny orgán a ECB ukončia posudzovanie žiadosti. Príslušný vnútroštátny orgán následne predloží ECB návrh na udelenie povolenia banke X. ECB prijme rozhodnutie v rámci príslušnej zákonnej lehoty, pričom zohľadní prípadné obdobia pozastavenia konania.

Začiatok výkonu dohľadu

V závislosti od okolností podania žiadosti o udelenie licencie a informácií predložených počas fázy pred jej podaním alebo počas fázy jej posudzovania sa určí potrebný rozsah monitorovania s cieľom overiť, či úverová inštitúcia uplatňuje rozhodnutie ECB vrátane prípadných dodatočných ustanovení (nasledujúca sekcia).

Viac informácií: [Príručka bankového dohľadu](#)

Orgány dohľadu začnú s plánovaním a výkonom činností dohľadu vrátane posúdenia významnosti a vypracovania nového programu dohľadového hodnotenia (napr. vytvorenia spoločného dohľadacieho tímu (v prípade významnej banky)

a uskutočnenia procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu, záťažových testov, kontrol na mieste, tematických hodnotení atď.).

Vo všeobecnosti budú orgány dohľadu sledovať, či dohliadaný subjekt uplatňuje predložený plán činnosti. Ak sa preukáže, že nový subjekt nedodržiava požiadavky stanovené v rozhodnutí o udelení licencie alebo platné prudenciálne požiadavky, orgány dohľadu môžu prijať príslušné kroky. V závislosti od rozsahu nedodržovania požiadaviek môže ísť o nadviazanie bližšieho kontaktu so žiadateľom, špecifické stretnutia a využitie dohľadových právomocí, ale aj uplatnenie donucovacích opatrení či dokonca uloženie sankcií.

6.2 Dodatočné ustanovenia pripojené k rozhodnutiu

Európsky súdny dvor rozhodol, že príslušný orgán môže v zásade vydať rozhodnutie o udelení povolenia spojené s dodatočnými podmienkami a/alebo povinnosťami, ak by žiadosť o udelenie licencie inak bola zamietnutá.¹⁵ Táto sekcia objasňuje okolnosti, za ktorých je možné tieto nástroje dohľadu využiť.

K rozhodnutiu o udelení licencie je možné pripojiť rôzne druhy dodatočných ustanovení:

- „podmienka“ – nevyhnutný predpoklad, ktorý je potrebné splniť pred nadobudnutím účinnosti rozhodnutia u udelení licencie,
- „povinnosť“ – požiadavka alebo obmedzenie, ktoré platí priebežne alebo určitú dobu po prijatí rozhodnutia o udelení licencie,
- „odporúčanie“ – nezáväzný návrh,
- „záväzok ex ante“ – záväzky žiadateľa predložené pred prijatím rozhodnutia o udelení povolenia, či už vo forme podmienok alebo povinností.

Podmienky

Podmienky od žiadateľa vyžadujú prijatie, resp. zdržanie sa určitých krokov. Povolenie nadobúda účinnosť až po splnení podmienok.

Podmienky zohľadňujú zásadu úmernosti a nemali by ísť nad rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie splnenia kritérií hodnotených v rámci povoľovacieho konania.

V záujme právnej istoty by podmienky mali byť jednoznačné a presne vymedzené. Podmienka zároveň musí byť vykonateľná a vynútiteľná.

¹⁵ Súdny dvor Európskej únie, 25. júna 2015, vec C-18/14.

Povinnosti

Povinnosti podobne ako podmienky od žiadateľa vyžadujú prijatie, resp. zdržanie sa určitých krokov. Týkajú sa priebežného riešenia určitých otázok potom, ako povolenie nadobudlo účinnosť. Nesplnenie povinnosti nemá vplyv na pôvodne udelené povolenie, môže však viesť k uplatneniu donucovacích opatrení a/alebo sankcií.

Povinnosti zohľadňujú zásadu úmernosti a nemali by ísť nad rámec toho, čo je potrebné na zabezpečenie splnenia kritérií hodnotených v rámci povoľovacieho konania.

Odporúčania

Odporúčania je možné k rozhodnutiu o udelení licencie pripojiť, aj keď boli z technického hľadiska splnené všetky stanovené kritériá. Odporúčania sa môžu týkať širokého okruhu oblastí a hoci nie sú právne záväzné, mali by byť jasne uvedené ich dôvody a ciele.

Záväzky ex ante

Záväzky neukladajú príslušné vnútroštátne orgány či ECB – navrhuje ich žiadateľ ešte pred prijatím rozhodnutia o udelení licencie. Príslušné orgány k nim však môžu predložiť návrhy.

Cieľom záväzkov ex ante je uistiť príslušný orgán, že hodnotiace kritériá budú splnené.

Záväzky ex ante majú podobu písomných vyhlásení s podpisom žiadateľa.

Príslušný vnútroštátny orgán a ECB tieto záväzky zohľadňujú v rámci svojho hodnotenia, pričom v rozhodnutí o udelení licencie sú uvedené ako dohodnuté podmienky alebo povinnosti.

6.3 Náležitý postup

Príslušný vnútroštátny orgán môže v nadväznosti na uskutočnenie hodnotenia žiadosť o udelenie licencie zamietnuť, alebo môže predložiť ECB návrh na prijatie kladného rozhodnutia. ECB môže na základe vlastného hodnotenia návrh rozhodnutia predloženého príslušným vnútroštátnym orgánom buď potvrdiť, alebo ho zamietnuť.

Právo na vypočutie

V prípade nastávajúceho zamietnutia žiadosti zo strany ECB alebo stanovenia podmienok a povinností je žiadateľovi poskytnutá možnosť vyjadriť sa. Táto možnosť, označovaná ako „právo na vypočutie“, je jednou zo zásad zakotvených v Charte základných práv Európskej únie.

Právo na vypočutie majú všetci žiadatelia, ktorých povolenie má byť zamietnuté alebo spojené s podmienkami či povinnosťami.

Lehota na vypočutie v prípade žiadostí o udelenie licencie trvá tri pracovné dni.

V nasledujúcich prípadoch sa však právo na vypočutie neuplatňuje:

- ak sa podmienky a povinnosti týkajú zákonných ustanovení, ktoré žiadosť musí spĺňať,
- ak boli podmienky a povinnosti so žiadateľom vopred dohodnuté,
- ak podmienky a povinnosti súvisia s vykazovacími požiadavkami.

Prístup k spisu žiadosti

V nadväznosti na prijatie rozhodnutia má žiadateľ právo požiadať príslušný vnútroštátny orgán alebo ECB o prístup k spisu žiadosti.

Prístup k spisu sa môže vyžadovať na vnútroštátnej úrovni (v prípadoch, keď je žiadosť o udelenie licencie zamietnutá príslušným vnútroštátnym orgánom) alebo na úrovni ECB (v prípadoch, keď má byť žiadosť o udelenie licencie zamietnutá alebo ak majú byť súčasťou povolenia podmienky/povinnosti). Právo na prístup k dokumentom je dôležitou súčasťou práva na obhajobu, práva na riadny administratívny postup a práva na vypočutie.

7 Odňatie a zánik platnosti licencie

Povolenie na výkon činnosti úverovej inštitúcie môže ECB z vlastnej iniciatívy alebo na základe návrhu príslušného vnútroštátneho orgánu členského štátu, v ktorom je inštitúcia usadená, odňať. Postup odňatia licencie je stanovený vo vnútroštátnom práve, hoci spolupráca medzi príslušným vnútroštátnym orgánom a ECB prebieha v tomto prípade viac-menej rovnako ako pri udeľovaní povolení. K prípadným odchýlkam môže dochádzať v závislosti od toho, či o odňatie licencie požiadal samotný dohliadaný subjekt, alebo ho inicioval orgán dohľadu, či už príslušný vnútroštátny orgán alebo ECB.

Ak dohliadaný subjekt požiada príslušný vnútroštátny orgán o odňatie povolenia, napríklad z dôvodu ukončenia výkonu bankovej činnosti, príslušný vnútroštátny orgán a ECB spoločne posúdia, či boli splnené príslušné predpoklady. ECB následne rozhodne o tom, či boli splnené podmienky odňatia povolenia v súlade s vnútroštátnym právom a právom EÚ. Predovšetkým sa vyžaduje jednoznačné a nesporné potvrdenie toho, že subjekt už nevedie žiadne vklady či iné splatné peňažné prostriedky.

Ak odňatie licencie úverovej inštitúcie iniciuje orgán dohľadu, napríklad keď inštitúcia prestane spĺňať prudenciálne požiadavky alebo keď si už nedokáže spoľahlivo plniť svoje záväzky voči veriteľom, uskutoční sa úplné a podrobné spoločné hodnotenie s cieľom odôvodniť odňatie licencie, pričom sa berie do úvahy priebeh doterajšieho dohľadu nad inštitúciou, ako aj záujmy príslušných zúčastnených strán, napríklad riziko, ktoré hrozí držiteľom vkladov. V takýchto prípadoch sa do procesu odňatia licencie môžu zapojiť aj orgány riešenia krízových situácií.

K zániku platnosti povolenia môže dôjsť v špecifických prípadoch definovaných vo vnútroštátnych právnych predpisoch, pričom sa vo všeobecnosti nevyžaduje posúdenie či rozhodnutie orgánu dohľadu. V súlade s vnútroštátnym právom platnosť povolenia zaniká najčastejšie v týchto prípadoch:

- ak úverová inštitúcia povolenie nevyužije do 12 mesiacov,
- ak sa úverová inštitúcia povolenia výslovne vzdá,
- ak úverová inštitúcia nevykonáva činnosť dlhšie ako šesť mesiacov.

V závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov môže k obdobe zániku platnosti povolenia dôjsť aj v prípade zániku samotnej inštitúcie, napríklad v dôsledku fúzie s inou spoločnosťou. So zánikom inštitúcie vtedy zaniká aj povolenie. V takýchto prípadoch sa uplatňuje rovnaký postup ako v prípade zániku platnosti povolenia.

Použité skratky

CRD	smernica o kapitálových požiadavkách
CRR	nariadenie o kapitálových požiadavkách
EBA	Európsky orgán pre bankovníctvo
ECB	Európska centrálna banka
EÚ	Európska únia
SSM	Jednotný mechanizmus dohľadu

© Európska centrálna banka 2017

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany

Telefón +49 69 1344 0

Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.